

YUNANCA
YDS
İÇİN

OKUMA -ANLAMA
VE SÖZVARLIĞI GELİŞTİRME

Hasan Kaili

Dil Bilgisi

Hasan Kaili
Yunanca YDS İçin Okuma-Anlama ve Sözcürlüğü Geliştirme

Genel Yayın Yönetmeni: Aydın Şimşek
Editör: Dorlion Editör Atölyesi

Kapak Tasarım & Sayfa Düzeni: Dorlion Tasarım Atölyesi
1.Baskı: Mayıs 2021

Sertifika No: 33967
ISBN: 978-625-407-385-4

© Dorlion Yayınları | Mayıs 2021
© Hasan Kaili | Mayıs 2021

Merkez Adres: İstiklal Mah. Yeşiltepe Sok. 24/ A Eskişehir

Şube Adres: Kültür Mahallesi, Liderler İş Merkezi,
Kızılırmak Cd. D:No: 63/9 06420 Çankaya/Ankara
Tel: (0312) 433 03 78 • **Gsm:** (0555) 037 73 19 • (0530) 307 10 93

İ Baskı & Cilt: Bil Ofset Basım Yayın Matbaa Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.
Tevsiyecı Caddesi No:7/5 İskitler- Ankara

Tel: 0312 433 03 78
Sertifika No: 46767

© Bu kitabın yayın hakkı Dorlion Yayınları'na aittir.
Dorlion Yayınları™ bir **İnsancıl Sahaf** tescilli markasıdır.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz,
hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

web: www.dorlionyayinlari.com
e-posta: dorlionyayinlari@gmail.com

KITAP İSTEME ADRESİ:

INSANCIL

Sipariş Hattı: (0530) 307 10 93 - (0530) 643 30 84

web: www.insancilkıtap.com • **e-mail:** depo@insancilsahaf.com

Yazar hakkında

Hasan Kaili, 1974 yılında Rodos'ta doğdu. Lisans ve Yüksek Lisans eğitimini Ege Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamladı. Doktora eğitimini ise Atina Üniversitesi, Yunan Dili, Dilbilim Anabilim Dalı'nda tamamladı. 2001-2013 yılları arasında Yunanistan'daki Aegean Üniversitesi'nde, 2004-2006 yılları arasında paralel olarak Atina Üniversitesi'nde ve 2014-2019 yılları arasında Ankara Üniversitesi, Çağdaş Yunan Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. Halen Yunanistan'daki Aegean Üniversitesi'nde çalışmaktadır.

Yazarın Türkçenin koşul tümceleri ile ilgili *Farazi* (2016), *Yunancada Sıfatlar* (2020), *A(πό)-(έ)Ω(ς) A'dan Z'ye Yunanca İlgeçler* (2020) ve *Ta leme. Yunancada Uyum, Tanımlıklar, Nesne Adılları, τα + eylem dizimindeki deyimler* (2021) adlı kitapları yayımlanmıştır. Ayrıca yabancı dil öğretimi ve Rodos'taki Türkçe ve Yunancada iki dilli toplulukla ilgili çeşitli bilimsel dergilerde ve konferans bildiri kitaplarında makaleleri bulunmaktadır.

İÇİNDEKİLER Sunuş

.....	9
1ⁿ Θεματική ενότητα:	15
Διατροφή, υγιεινή, υγεία	15
1 ^ο κείμενο	16
2 ^ο κείμενο.....	18
3 ^ο κείμενο.....	20
4 ^ο κείμενο.....	22
5 ^ο κείμενο.....	24
Γραμματική – Λεξιλόγιο	26
Εμπέδωση λεξιλογίου	30
2ⁿ Θεματική ενότητα:	33
Ψυχολογία, κοινωνία	33
1 ^ο κείμενο	34
2 ^ο κείμενο.....	36
3 ^ο κείμενο	38
4 ^ο κείμενο.....	40
5 ^ο κείμενο.....	42
Γραμματική – Λεξιλόγιο	44
Εμπέδωση λεξιλογίου	48
3ⁿ Θεματική ενότητα:	51
Εκπαίδευση.....	51
1 ^ο κείμενο	52
2 ^ο κείμενο.....	54
3 ^ο κείμενο.....	56
4 ^ο κείμενο.....	58
5 ^ο κείμενο.....	60
Γραμματική – Λεξιλόγιο	62
Εμπέδωση λεξιλογίου	66

4^η Θεματική ενότητα:	69
Περιβάλλον, φύση	69
1 ^ο κείμενο	70
2 ^ο κείμενο	72
3 ^ο κείμενο	74
4 ^ο κείμενο	76
5 ^ο κείμενο	78
Γραμματική – Λεξιλόγιο	80
Εμπέδωση λεξιλογίου	84
5^η Θεματική ενότητα:	87
Οικονομία, εργασία	87
1 ^ο κείμενο	88
2 ^ο κείμενο	90
3 ^ο κείμενο	92
4 ^ο κείμενο	94
5 ^ο κείμενο	96
Γραμματική – Λεξιλόγιο	98
Εμπέδωση λεξιλογίου	102
6^η Θεματική ενότητα:	105
Επιστήμη, τεχνολογία	105
1 ^ο κείμενο	106
2 ^ο κείμενο	108
3 ^ο κείμενο	110
4 ^ο κείμενο	112
5 ^ο κείμενο	114
Γραμματική – Λεξιλόγιο	116
Εμπέδωση λεξιλογίου	120
7^η Θεματική ενότητα:	123
Ίντερνετ, κοινωνικά δίκτυα	123
1 ^ο κείμενο	124
2 ^ο κείμενο	126

3 ^ο κείμενο.....	128
4 ^ο κείμενο.....	130
5 ^ο κείμενο.....	132
Γραμματική – Λεξιλόγιο	134
Εμπέδωση λεξιλογίου	138
8^η Θεματική ενότητα:	141
Αρχαιολογία, ιστορία	141
1 ^ο κείμενο	142
2 ^ο κείμενο.....	144
3 ^ο κείμενο.....	146
4 ^ο κείμενο.....	148
5 ^ο κείμενο.....	150
Γραμματική – Λεξιλόγιο	152
Εμπέδωση λεξιλογίου	156
9^η Θεματική ενότητα:	159
Βιογραφίες.....	159
1 ^ο κείμενο	160
2 ^ο κείμενο.....	162
3 ^ο κείμενο.....	164
4 ^ο κείμενο.....	166
5 ^ο κείμενο.....	168
Γραμματική – Λεξιλόγιο	170
Εμπέδωση λεξιλογίου	174
10^η Θεματική ενότητα:	177
Παραδόσεις.....	177
1 ^ο κείμενο	178
2 ^ο κείμενο.....	180
3 ^ο κείμενο.....	182
4 ^ο κείμενο.....	184

5 ^ο κείμενο.....	186
Γραμματική – Λεξιλόγιο	188
Εμπέδωση λεξιλογίου.....	192
11^η Θεματική ενότητα:	195
Πολιτισμός, τέχνες	195
1 ^ο κείμενο	196
2 ^ο κείμενο.....	198
3 ^ο κείμενο.....	200
4 ^ο κείμενο.....	202
5 ^ο κείμενο.....	204
Γραμματική – Λεξιλόγιο	206
Εμπέδωση λεξιλογίου	210
12^η Θεματική ενότητα:	213
Διάφορα	213
1 ^ο κείμενο	214
2 ^ο κείμενο.....	216
3 ^ο κείμενο.....	218
4 ^ο κείμενο.....	220
5 ^ο κείμενο	222
Γραμματική – Λεξιλόγιο	224
Εμπέδωση λεξιλογίου	228
ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ / CEVAP ANAHTARI	231
ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ / SÖZLÜK	243
KAYNAKLAR	253

Sunuş

1. Giriş

Yunanca YDS için Okuma Anlama ve sözcük bilgisi geliştirme temel olarak ÖSYM'in düzenlediği Yunanca Yabancı Dil Sınavına (YDS) hazırlanmakta olan adaylar için hazırlanmış ve adaylara Yunancada okuma becerilerini ve sözcük bilgilerini geliştirme olanağı sunmak hedeflenmiştir. *Yunanca YDS için Okuma Anlama ve sözcük bilgisi geliştirme* aynı zamanda Yunancasını akademik olarak geliştirmek isteyen ve *Avrupa Ortak Dil Çerçevesi'nin* belirlediği seviyelere göre B2-C1 düzeyinde olan tüm okuyuculara katkı sağlayabilecek bir kaynak niteliğindedir.

Neden böyle bir kaynağa ihtiyaç duyuldu? Her yıl YDS sınavına birçok aday katılırken ve başka diller için yardımcı birçok kaynak bulunurken Yunanca için bugüne kadar hiçbir kaynak yayımlanmamıştır. Bu anlamda *Yunanca YDS için Okuma Anlama ve sözcük bilgisi geliştirme* somut bir ihtiyacı karşılamak üzere tasarlanmış ve bir ilki teşkil etmektedir.

Ana hedef kitlesi YDS sınavına hazırlanmakta olan adaylar olsa da baştan belirtilmelidir ki elinizdeki kaynak klasik anlamda bir deneme kitabı değildir. Sınavda yer alan tüm soru köklerine yer verilmemiştir. *Yunanca YDS için Okuma Anlama ve sözcük bilgisi geliştirme* adayların sınava hazırlık aşamasında sıkça dile getirdikleri 'kelime bilgim yetersiz kalıyor' sorununa yanıt vermeye yönelik tasarlanmıştır.

1.1 Kitabın yazılma süreci

Yunanca YDS için Okuma Anlama ve sözcük bilgisi geliştirme kaleme alınmadan önce son on beş yılda çıkan sınav sorularının içeriği incelenmiş ve okuma-anlama becerisini kapsayan parçalarda hangi metin türleri kullanıldığı ve hangi konuların seçildiği saptanmaya çalışılmıştır. İnceleme sonucunda seçilmiş olan metinler ve diğer etkinliklerin çoğunlukta ders kitaplarından, gazete ve dergi makalelerinden alıntılar olduğu ve metin türü olarak bilgilendirici metinler oldukları anlaşılmıştır. İşlenen konular ise sanattan bilime kadar çok geniş bir yelpazeye sahiptir ve on iki ana başlık altında toplanabilmektedir. Aşağıda detaylı olarak anlatılacak olan bu konular bu çalışmanın bel kemiğini de oluşturmuştur.

İncelemenin bir diğer hedefi ise YDS sınavında çıkan dilbilgisi sorularının neler içerdiğini tespit etmek olmuştur. Varılan sonuçlar kitabın her ünitesine eklenen *Γραμματική-Λεξιλόγιο* (Dilbilgisi-Sözcük Bilgisi) bölümünün içeriğini belirlemiştir (2.2'ye bakınız).

Sınav soruları incelenip yukarıda belirtilen noktalar dikkate alındıktan sonra ilgili konular hakkında onlarca web sitesinde tarama yapılmış; benzer içeriğe, yapıya ve zorluk derecesine sahip metinler ve diğer parçalar (tümceler) seçilmiştir. Materyal seçildikten sonra da soruların hazırlanmasına geçilmiştir¹.

2. Kitap nasıl bir yapıya sahiptir?

2.1 Konular

Kitap on iki tematik üniteden oluşmaktadır. Bunun tercih edilmesinin nedeni okuyucunun sözcük bilgisi ve kavramları bütünsel olarak edinmesine olanak sunmaktır. Konular kitapta yer alma sırasıyla şunlardır; 1. *Beslenme, Hijyen, Sağlık*, 2. *Psikoloji, Toplum*, 3. *Eğitim*, 4. *Çevre, Doğa*, 5. *Ekonomi, Çalışma*, 6. *Bilim, Teknoloji*, 7. *İnternet, Sosyal Medya*, 8. *Arkeoloji, Tarih*, 9. *Biyografi*, 10. *Gelenekler*, 11. *Kültür, sanat*, 12. *Diğer*. Okuyucuların/adayların zihnini daha giriş kısmından itibaren tetiklememek adına seçilen metinlerle ilgili detaylı bilgi sunmamayı bilinçli bir biçimde tercih etsem de içerikle ilgili şunlar

¹ Materyalin tümü otantik olup içeriği ile oynanmamıştır.

söylenbilir; her üniteadaki metinler ve tüm sorular konu ile sözcük bilgisini geliştirmeye yönelik seçilmiştir. Ayrıca özellikle *Biyografi, Gelenekler* ve *Kültür, Sanat* başlıklı ünitelerde ele alınan tüm metinler ve etkinliklerde Yunan kültürünün çeşitli boyutları tanıtılmaya çalışılmıştır. Böylelikle de bir yandan sözcük bilgisini geliştirirken okuyucular yabancı dil öğreniminde son derece önemli olan gerekli toplumsal ve kültürel bilgi tabanına erişebilecektir.

2.2 Ünitelerin iç yapısı

Her ünite benzer bir iç yapıya sahiptir. Her üniteye ilk olarak 4 kısa metin yer almakta ve her metinle ilgili 5 şıklı 4 soru, toplamda 20 soru sorulmaktadır (1-20 arasındaki sorular). Paragrafların devamında 5 şıklı 5 sorulu bir cloze-test (çıkartmalı test) yer almaktadır (17-21 arasındaki sorular). Daha sonra adayların Yunanca dilbilgisi ve kelime bilgisi becerilerini sınavan 5 şıklı 15 soru yer almaktadır. Her tematik üniteye bu sorular da YDS sınavını esas alan belli bir örüntüde hazırlanmıştır; 3 sorusu eylemin çeşitli boyutlarını (anlam, zaman, görünüş, özne uyumu, kip), 2 sorusu adın çeşitli boyutlarını (anlam, ad durumları, sayı, kişi), 2 sorusu sıfatın çeşitli boyutlarını (anlam, ad durumları, sayı, kişi), 2 sorusu ortaç veya ulaçlar, 1 sorusu ilgeçler, 1 sorusu belirteçler, 1 sorusu adılar, 1 sorusu bağlaçlar, 1 sorusu da deyimlerle ilgilidir². Geriye kalan bir soru da yukarıdaki sözcük türlerinden herhangi biri ile ilgili olabilmektedir (22-36 arasındaki sorular). YDS sınavından farklı olarak bu sorularda yer alan sözcük bilgisi rastlantısal değil üniteye ele alınan konu ile ilgili olmasına özen gösterilmiştir. Bu sayede adayların konu ile ilgili sözcük bilgisinin ayrıca geliştirilmesi ve pekiştirilmesi hedeflenmiştir. Son olarak da her üniteye kelime bilgisi pekiştirme bölümü yer almakta ve iki alıştırmayı içermektedir. Tek numaralı ünitelerde birinci alıştırmayı sözcük türetme alıştırmasıdır; üniteye adı geçen bir eylem, ad veya sıfat verilmekte ve diğer sözcük türlerindeki türevi aranmaktadır³ (toplamda 12 olmak üzere). Çift

² Bu bölümdeki sorular sınavdan bağımsız olarak dilbilgisi konularının gözden geçirilmesine de katkı sağlayabilir.

³ Bu sayede okuyucularda ortak bir kökten türeyen sözcükler konusunda farkındalık oluşabilir.

numaralı ünitelerde ise ünite de geçen 20 sözcüğün eş ve zıt anlamları aranmaktadır (her kategoride onar olmak üzere). Her ünitenin bu son bölümünde yanıtları ünite de geçen sözcüklerde gizli olan birer bulmaca⁴ yer almaktadır.

Ünitelerde yer alan paragrafların, çıkartmalı testin ve dilbilgisi sorularının uzunluğu YDS sınavındaki ile benzerlik göstermektedir. En kısa paragraf 154 sözcükten oluşurken en uzun 244 sözcükten oluşmakta ve 48 paragrafın ortalama sözcük sayısı 197'dir. Çıkartmalı testlerin en kısısı 42 sözcükten oluşurken en uzun 77 sözcükten oluşmaktadır ve 12 çıkartmalı testin ortalama sözcük sayısı 65'tir. Benzer bir biçimde dilbilgisi sorularının uzunluğu 25-35 sözcük arasındadır.

Tüm etkinliklerin esas sınavla aynı uzunlukta oluşu okuyucuların/adayların hazırlık aşamasında ve soruları yanıtlamakta ne kadar zaman ayırdıklarını tespit etmelerinde katkı sağlayabilir ve daha etkili ve hızlı bir biçimde sonuç almaları için nasıl bir çaba göstermeleri gerektiği konusunda ışık tutabilir.

2.3 Ana ünitelerin ötesinde

Çalışmanın 12 ana ünitesinin yanı sıra kitabın 2. kısmında sınıf ortamından bağımsız olarak da kullanılabilmesi için cevap anahtarı, küçük bir Yunanca-Türkçe sözlük⁵ ve kaynaklar⁶ bölümü yer almaktadır.

3. Kitabın kullanımıyla ilgili bazı öneriler

Deyim *her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır* der. Her türlü sınava hazırlık sürecinde adayın en iyi sonucu elde etmesi için kullandığı stratejiler ve bir çalışma temposu vardır. Bu anlamda da her okuyucu elindeki bu kaynağı istediği biçimde kullanabilir. Yine de kırk

4 Tüm bulmacalar aşağıda yer alan site kullanılarak üretilmiştir;
<https://puzzlemaker.discoveryeducation.com/>

5 Bu küçük sözlük adaylar tarafından bilinmeyen tüm sözcükleri içermiyor ve kapsamlı bir sözlüğün yerini asla tutamaz. Hazırlanmasındaki esas hedef belli durumlarda çok anlamlı bir sözcüğün anlamını ilgili bağlamı dikkate alarak sunmaktır.

6 Bu bölüm ilgili konularda başka özgün metinler bulmak açısından bir kılavuz işlevini de görebilir.

yıllık (gerek öğrenci gerekse bir öğretmen olarak) yabancı dil deneyimime dayanarak *Yunanca YDS için Okuma Anlama ve sözcük bilgisi geliştirme*'nin kullanımıyla ilgili naçizane birkaç öneride bulunmak isterim.

Her üitedeki metinleri önce hızlı bir biçimde okuyup (2-3 dakika) sorularına bakın. Tekrar hızlı bir biçimde okuyun bu kez de soruları yanıtlamaya çalışın. Doğru yanıtları işaretlediyseniz ne ala! Yanıtlayamadıysanız üzülmeyin. Bir sonraki metne (etkinliğe) geçmeden önce bir sözlük yardımıyla metni hiç acele etmeden dikkatli bir biçimde okuyun ve anlayamadığınız sözcükleri not edin. Bu kez de yanlış işaretlediğiniz soruları gözden geçirin. Soruların yanıtlarının metnin hangi bölümünde yer aldığını tespit etmeye çalışın. İlerledikçe her metin için harcadığınız zamanın azaldığını fark edeceksiniz ve metinleri daha kolay çözümleyebildiğinizi göreceksiniz.

Benzer bir işlemi ünitenin her etkinliğine uygulayın. Ünitenin sonunda belli sözcüklerin yinlendiğinin bilincine varacaksınız. *Εμπέδωση λεξιλογίου* (Sözcük bilgisi pekiştirme) bölümündeki türetme alıştırmadaki tabloları tamamladığınızda etken ve edilgen eylemden (*δημιουργικός – δημιουργημένος* [yaratıcı - yaratılmış]) türeyen sıfatların gerek biçimine gerekse anlamına dikkat edin. Göreceksiniz ki örüntü birçok durumda yineleniyor. Ya da türeyen birçok soyut adın dışıl olduğunu fark edeceksiniz. Eş ve zıt anlamdaki sözcükleri bulmak da sözcük tanıma sürecinizi hızlandıracak ve dil becerinizi geliştirecektir.

Her üniteyi tamamladıktan sonra bir sonrakine geçmekte acele etmeyin. *Kaynaklar* bölümünden de yararlanarak konuyla ilgili başka özgün metinler bulup okuyun. Bunu yaparak okumanızı hem daha hızlı kılarırsınız hem de sözcük tanıma ve anlamını tahmin etme sürecini otomatikleştirebilir ve zihninize tüm yeni bilgiyi işlemesine zaman tanımış olursunuz.

Tüm üniteleri tamamladığınızda aşağıdaki hedeflere ulaşmış olmanız beklenmektedir;

1. Yüzlerce sözcüğü daha kolay tanımlar ve anlar olabilmek.
2. Sınavda sıklıkla kullanılan birçok dilbilgisi konusunu gözden geçirmiş olmak ve yapıların sözcük bilgisiyle nasıl iç içe olduğunun

farkına varabilmek.

3. Belli bağlamlarda kullanılan Yunancanın birçok deyimini öğrenmek.

En nihayetinde de gerçek sınavda iyi bir sonuç elde edebilmek.

Kullanan herkese yararlı olması dileğiyle!

Hasan Kaili,
Ankara, Nisan 2021.